

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

Yttrande över Finansinspektionens förslag till nya föreskrifter om anmälan av vissa förvärv

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Finansinspektionen föreslår nya föreskrifter om anmälningsplikt av vissa förvärv. Förslaget innebär att förvärv av egendom där motprestationen för förvärvet uppgår till lägst 10 och högst 25 procent av kapitalbasen för det förvärvade företaget ska anmälas till Finansinspektionen.

Idag kräver lagen att kreditinstitut, värdepappersbolag, börser och clearingorganisationer ska söka tillstånd hos Finansinspektionen vid förvärv som överstiger 25 procent av kapitalbasen.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Av remissen framgår att syftet med förslaget är att ge Finansinspektionen kännedom om fler större förvärv som företagen genomför. De nya bestämmelserna skulle, enligt remissen, ge myndigheten en utökad och snabbare information om förändringar som påverkar de kreditinstitut, börser och vissa av de clearingorganisationer som står under myndighetens tillsyn. Enligt Finansinspektionen skulle detta ge myndigheten större möjligheter att agera om ett förvärv bedöms strida mot rörelsereglerna.

Finansinspektionen uppger vidare att syftet med regleringen även är att bestämmelserna bättre ska harmoniera med Baselkommitténs principer för effektiv banktillsyn samt harmoniera med de rekommendationer som Internationella valutafonden ger.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren inte redogör för syftet i själva konsekvensutredningen, men att uppgifterna ändå finns utförligt beskrivna och väl samlade i remissens övriga delar. Regelrådet anser likväl att det hade varit önskvärt om uppgifterna fanns redovisade i själva konsekvensutredningen.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren uppger i remissen att om ingen reglering kommer till stånd kan Finansinspektionen inte få kännedom om planerade förvärv där motprestationen motsvaras av 10 till 25 procent.

Ett alternativ som övervägs i remissen är att istället för en reglering ge ut allmänna råd. Myndigheten anser emellertid inte att rekommendationer är tillräckliga för att säkerställa att företagen lämnar information till Finansinspektionen, vilket i sin tur gör att myndigheten inte kan utöva en effektiv tillsyn. Finansinspektionen gör därför bedömningen att det krävs bindande regler genom föreskrifter för att uppnå syftet.

Förslagsställaren har även övervägt att införa anmälningsplikt för samtliga förvärv av egendom, men uppger att detta skulle bli administrativt kostsamt för såväl företagen som för Finansinspektionen. Myndigheten har därför, vid fastställandet av gränsvärdet för anmälningsplikt, tagit hänsyn till när förvärvet kan tänkas medföra betydande förändringar på företagets sammantagna risknivå, finansiella styrka, kapitalsituation, organisation och de förändringar i tillsynsbehov som detta kan ge upphov till. Finansinspektionen uppger att den även beaktat den administrativa kostnaden för anmälningsplikten i förhållande till myndighetens behov av information ur ett tillsynsperspektiv och kommit fram till att informationsbehovet uppväger företagets administrativa extrakostnader. Förslagsställaren uppger dessutom att föreliggande förslag ligger i linje med innehållet i förarbetena till lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren gör i remissen bedömningen att de föreslagna reglerna överensstämmer med de skyldigheter som följer av att Sverige är medlem i EU.

Regelrådet finner ingen anledning att ifrågasätta förslagsställarens bedömning, men anser likväl att det hade varit önskvärt om ett förtydligande hade gjorts om vilka eventuella EU-regler som har haft en påverkan på utformningen av förslaget. Regelrådet anser att om förslagsställaren bedömer att EU-rätten inte har haft en sådan påverkan borde detta ha angetts och motiverats.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren uppger i remissen att det är angeläget att de nya reglerna börjar gälla så fort som möjligt och att den 1 februari 2016 är ett rimligt datum för ikraftträdande. Enligt remissen framgår även att under arbetet med att ta fram föreskrifterna har information om de kommande reglerna skickats till ett antal branschorganisationer. Finansinspektionen gör i remissen bedömningen att det utöver detta inte krävs några särskilda informationsinsatser, eftersom de företag som nu omfattas av förslaget om anmälningsplikt redan omfattas av regler om tillstånd för förvärv där motprestationen motsvarar mer än 25 procent av kapitalbasen.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskilda hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Av konsekvensutredningen framgår att förslaget berör samtliga banker, kreditmarknadsbolag, kreditmarknadsföreningar, börser och clearingorganisationer med undantag för centrala motparter. Det framgår vidare att förslaget berör cirka 125 kreditinstitut och 2 börser och 2 clearingorganisationer. Av konsekvensutredningen framgår även att de företag som nu omfattas av förslaget om anmälningsplikt är de samma som omfattas av regler om tillstånd för förvärv där motprestationen motsvarar mer än 25 procent av kapitalbasen.

Regelrådet kan konstatera att det saknas en redovisning av företagens storlek.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal och bransch är godtagbar, men att redovisningen av företagens storlek är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Av konsekvensutredningen framgår att ett införande av anmälningsplikt för mindre förvärv medför något ökad administrativ kostnad för berörda företag, eftersom fler ärenden behöver skickas in till Finansinspektionen. De ökade administrativa kostnaderna består, enligt förslagsställaren, dels av kostnaden för generella rutin-, och processuppdateringar, dels av kostnaden för anmälan av varje förvärv.

Förslagsställaren bedömer att framtagande av nya rutiner beräknas ta cirka 10 arbetstimmar per företag, men att de företag som redan har rutiner för tillståndsprovning av större förvärv troligtvis behöver lägga mindre tid på uppdatering av rutiner. Förslagsställaren har i sin beräkning av denna engångskostnad utgått från en timkostnad på 1 300 kronor och kommit fram till en total kostnad på 1 690 000 kronor för de 130 företagen tillsammans.

Av konsekvensutredningen framgår att antalet anmälningar om förvärv som blir effekten av de nya bestämmelserna kan vara svår att uppskatta. Förslagsställaren uppger att antalet anmälningar där motprestationen för förvärvet överstiger 25 procent i genomsnitt är 10 stycken per år för kreditinstitut, börser och clearingorganisationer. Finansinspektionen bedömer att antalet förvärv med en motprestation på lägst 10 och högst 25 procent kommer att vara fler. Ett antagande görs i konsekvensutredningen att omkring en tredjedel av de cirka 130 företag som omfattas av de nya föreskrifterna, genomför minst ett anmälningspliktigt förvärv per år och att några företag gör fler än ett. Förslagsställaren uppger att det skulle innebära att antalet ärenden av detta slag under det första året skulle variera mellan 40 och 100 stycken.

I konsekvensutredningen uppges att den ökade löpande kostnaden för företagen står i direkt relation till hur många förvärv ett företag genomför som kräver anmälan till Finansinspektionen. Förslagsställaren bedömer att det tar cirka 5 arbetstimmar att sammanställa uppgifter till en anmälan och att kostnaden för detta arbete blir cirka 6 500 kronor per anmälan av förvärv om timkostnaden är 1 300 kronor. Om antalet ärenden varierar mellan 40 och 100 ärenden per år, uppstår en löpande kostnad om 260 000 till 650 000 kronor för företagen.

Av konsekvensutredningen framgår även att förslagsställaren bedömer att det finns en risk att företagen belastar sina kunder för att kompensera för sina ökade kostnader.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av de administrativa kostnaderna är godtagbar.

Andra kostnader

Av konsekvensutredningen framgår att avgiften för den nya anmälan föreslås bli 10 000 kronor per anmälan, vilket för 40 ärenden per år blir 400 000 kronor. Vid 100 ärenden per år blir den sammanlagda kostnaden för företagen 1 000 000 kronor.

Efter muntlig kontakt med Finansinspektionen har det framkommit att myndigheten för närvarande samråder med Ekonomistyrningsverket enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191). Enligt 2 § 2 p. förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning är förordningen inte tillämplig vad gäller föreskrifter om avgifter som omfattas av samrådsskyldigheten enligt 7 § avgiftsförordningen (1992:191). Regelrådet avstår därför från att bedöma redovisningen om avgiften.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren uppger i konsekvensutredningen att förslaget medför ökade kostnader för företagen och att dessa kostnader kan bli något mer betungande för små och medelstora företag, eftersom de förväntas göra fler förvärv, där värdet av motprestationen uppgår till lägst 10 och högst 25 procent av kapitalbasen. Förslagsställaren uppger vidare att för de fyra storbankerna borde den aktuella typen av anmälningspliktiga förvärv vara mer sällsynta, då deras kapitalbaser är mycket stora. Förslagsställaren gör dock bedömningen att förslaget inte väntas få någon väsentlig effekt på konkurrensen mellan företagen.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av konkurrensförhållandena är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren i sin konsekvensutredning inte nämner något om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet har i sin granskning inte kunnat identifiera någon påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Av konsekvensutredningen framgår att både större och mindre företag omfattas av förslaget, men att kostnaderna förväntas bli något mer betungande för de små och medelstora företagen.

Regelrådet saknar en redovisning av hur förslagsställaren har resonerat avseende behovet av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning. Regelrådet anser att om förslagsställaren anser att det inte finns något sådant behov ska detta anges och motiveras.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning är bristfällig.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslaget får effekter i form av ökade administrativa respektive finansiella kostnader och att förslagsställaren bedömer att förslaget får mer betungande konsekvenser för små och medelstora företag än det får för större företag. Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren på ett förtjänstfullt sätt redovisar de kostnader som förslaget medför för berörda företag och att redovisningen av resterande punkter i stort sett är godtagbar.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 8 oktober 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist ordförande, Lennart Palm, Leif Melin, Eleonor Kristoffersson och Samuel Engblom.

Ärendet föredrogs av Annika LeBlanc.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Annika LeBlanc
Föredragande